

Óvodapedagógus alapszak, óvoda-iskola átmenet specializáció (Neveléstudományi Tanszék tárgyai)

Óvoda-iskola átmenet specializáció	
ÓP24NA06AT01	A család és az intézményes nevelés kapcsolata
ÓP24NA06AT02	Az átmenet modelljei és problémái
ÓP24NA06AT03	Iskolai gyakorlat (átmenet)
ÓP24NA06AT04	Részképességek fejlesztése az óvoda-iskola átmenetben
ÓP24NA06AT05	Korai intervenció
ÓP24NA04AT01	Az átmenet és az anyanyelvi felkészültség
ÓP24NA06AT06	Gyermekvédelem

Tárgyleírás

Tárgy neve: A család és az intézményes nevelés kapcsolata (Cooperation between Family and School)

Tárgyfelelős neve: Tóth Brigitta

Tárgyfelelős tudományos fokozata: PhD

Tárgyfelelős MAB szerinti akkreditációs státusza: AT

Az oktatás célja:

A család és intézményes nevelés kapcsolattartásának formái, a partnerségi kapcsolatok kiépítésének útjai, az együttműködésben rejlő lehetőségek megismerése. A multikulturális nevelés alapjai, szerepe a családokkal való kapcsolattartásban. A gyermekvédelmi jelzőrendszer működésének és funkciójának megismerése. Az intézményt segítő pedagógiai szakszolgálatok feladatainak áttekintése. Az elméleti ismeretek (pedagógia, pszichológia, módszertanok) rendszerbe foglalása, az intézményi gyakorlatok tapasztalatainak felhasználására és kiegészítésére.

tudás

- Értelmezni tudja a gyermeki fejlődés szociokulturális beágyazottságát és annak hatását a pedagógiai folyamatra. Tisztában van a hátrányos helyzet komponenseivel és determinánsaival.
- Rendelkezik az óvodai nevelés feladatainak ellátásához szükséges alapvető család- és gyermekvédelmi, gyermekjogi ismeretekkel, tájékozott a kora gyermekkori intervenció témakörében és a segítségnyújtás lehetőségeit illetően.
- Ismeri az óvodapedagógusi hivatás szakmai, etikai és jogi szabályait, társadalmilag elfogadott normáit, az óvodapedagógus szerepkörhöz tartozó kommunikáció sajátosságait és hatásrendszerét.

képesség

- Adaptív módon épít a 3–7 éves gyermekek eltérő személyiségére, előzetes tapasztalataira, tudására, kompetenciáira, életkori sajátosságaira.
- A gyermekintézmény partnereivel – család, bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, szakszolgálatok, szakmai szolgáltatók, más köznevelési intézmények, fenntartó – előítélet-mentes, kölcsönös tiszteletra és bizalomra épülő kapcsolatrendszer alakít ki, együttműködik, szakmai szituációkban szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, a gyermeket érintő problémák esetén segítséget nyújt, a megoldási lehetőségek kidolgozásában közreműködik

attitűd

- Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.
- Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

autonómia és felelősség

- Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

- Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.
- Óvodapedagógiai, szakmai tevékenységén túl felelősséget vállal saját intézménye küldetéséért és a hazai óvodaügy nemzetközileg is elismert értékeinek megőrzéséért

Az oktatás tartalma:

A család fogalmi változásainak, működésének és a társadalomban betöltött szerepének elemzése. A család működésében fellelhető összefüggések vizsgálata és az egyes működési zavarokból eredő következmények felismerésének útjai. A hagyományos és a változó családmódel érték és normarendszerének összehasonlító elemzése. Az átalakuló szülői szerepek, a családi nevelés attitűdjeinek, a nevelési módszerek vizsgálata és lehetséges rendszerbe szervezése. A családokkal való együttműködés hatékony formáinak megismerése, valamint a társintézményekkel és a szakszolgálatokkal való szakmai partnerség kialakításának és fenntartásának módjai. A gyermekvédelmi jelzőrendszer és problémák elemzése. A különböző társadalmi, szociokulturális helyzetben élő családokhoz való alkalmazkodás és együttműködés formái.

A számonkérés és értékelés rendszere: ötfokozatú gyakorlati jegy

Irodalom:

Kötelező irodalom:

1. Podráczky Judit (szerk.)(2012): Szövetségben: Tanulmányok a család és az intézményes nevelés kapcsolatáról. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó.
2. Bodonyi Edit, Busi Etelka, Hegedűs Judit, Magyar Erzsébet, Vizelyi Ágnes (2006): Család, gyermek, társadalom. In: A gyakorlati pedagógia néhány alapkérdése 5. kötet (sorozatszerk.: M. Nádasi Mária) 6-17., 45-50., 51-54. <http://mek.niif.hu/05400/05461/05461.pdf>
3. Bánlaky Pál (2007): Családszociológia, Wesley János Főiskola, ISBN 963-00-5882-0
4. Herczog Mária (2011): A gyermekvédelem nagy kézikönyve, Complex kiadó, Meritum sorozat, ISBN: 9789632950860 5. Czibere Ibolya (szerk), (2006): Családszociológia szöveggyűjtemény, DebrecenHerendiné Kónya Eszter (szerk.): A matematika tanítása, Nemzedékek tudása kiadó, Budapest, 2013.

Ajánlott irodalom:

1. Borbély Sjoukje és Kovács Andrea (2012): Partnerek lehetünk-e a szülő és szakember közötti kapcsolatban? In: Fejlesztő pedagógia 23. (4-5), 12-21.
2. F. Lassú Zsuzsa (szerk. 2011): Gyermek mentálisan sérülékeny családokban. Kézikönyv pedagógusoknak. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.
3. Kertesi Gábor & Kézdi G. (2014). Iskolai szegregáció, szabad iskolaválasztás és helyi oktatáspolitikai 100 magyar városban (No. BWP-2014/6). Budapest Working Papers on the Labour Market.

Az oktatás célja angolul:

Forms of interaction between family and institutional education, ways of building partnerships, exploring the potential of cooperation. The basics of multicultural education, its role in relations with families. The functioning and role of the child protection referral system. Overview of the tasks of the specialised educational services that support the institution. To systematise theoretical knowledge (pedagogy, psychology, methodologies), to use and supplement the experience of institutional practices.

knowledge

- Can interpret the sociocultural embeddedness of child development and its impact on the pedagogical process. Aware of components and determinants of disadvantageous situations.
- Possesses basic knowledge of family and child protection, child rights, and is informed about early childhood intervention and assistance options.

- Familiar with the professional, ethical, and legal regulations of the kindergarten teacher profession, socially accepted norms, communication specifics, and the impact system associated with the kindergarten teacher's role.

skills

- Builds adaptively on the diverse personalities, previous experiences, knowledge, competencies, and age-specific characteristics of 3-7-year-old children.
- In partnership with child care facilities, families, service providers, professional services, other educational institutions, and stakeholders, establishes a relationship based on prejudice-free mutual respect and trust, collaborates, communicates professionally, comprehensibly, and credibly, and provides assistance in case of issues affecting children, contributing to the development of solutions.

attitude

- Characterized by a personality of impartiality, tolerance, social sensitivity, and a supportive attitude, with an inclusive and multicultural perspective. Strives to preserve and support cultural self-identity and facilitate integration into the child community.
- Accepts that kindergarten education should be child-centered, play-centered, inclusive, and that pedagogical effects applied in kindergarten education should align with the child's personality.

autonomy and responsibility

- Takes responsibility for the versatile and harmonious development of the personality of preschool children, creating the necessary personal and material environment for healthy development and education.
- Participates responsibly in the establishment and maintenance of professional collaborations.
- Beyond kindergarten pedagogical and professional activities, takes responsibility for the mission of their institution and the preservation of internationally recognized values of Hungarian kindergarten education.

Az oktatás tartalma angolul:

An analysis of the conceptual changes in the family, its functioning and its role in society. Examining the interrelationships in family functioning and ways of identifying the consequences of dysfunction. Comparative analysis of the value and norm systems of the traditional and the changing family model. Examination and possible systematisation of changing parenting roles, attitudes to family upbringing and parenting methods. To explore effective ways of working with families and ways of developing and maintaining professional partnerships with partner institutions and specialist services. Analysis of the child protection signalling system and problems. Forms of adaptation and cooperation with families in different social and socio-cultural situations.

A számonkérés és értékelés rendszere angolul: Practice mark (five-point evaluation)

Idegen nyelven történő indítás esetén az adott idegen nyelvű irodalom: -

Tárgyleírás

Tárgy neve: Az átmenet modelljei és problémái (Transition to School)

Tárgyfelelős neve: Flick-Takács Nikolett

Tárgyfelelős tudományos fokozata: PhD

Tárgyfelelős MAB szerinti akkreditációs státusza: AT

Az oktatás célja: A hallgató ismerje meg az óvoda és az iskola intézményének jellegzetességeit, ismerje fel a két intézménytípus közötti átmenet nehézségeit a gyermekek számára. Ismerjen meg néhány olyan módszert és programot, amelyek segíthetik a gyermekek számára könnyed átmenetet és képes legyen maga is olyan játékos képességfejlesztő feladatok kidolgozására, amelyek segíthetik ezt az óvodai/iskolai élet mindennapjaiban.

tudás:

- Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.
- Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

képesség:

- A gyermekintézmény partnereivel – család, bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, szakszolgálatok, szakmai szolgáltatók, más köznevelési intézmények, fenntartó – előítélet-mentes, kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszer alakít ki, együttműködik, szakmai szituációkban szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, a gyermeket érintő problémák esetén segítséget nyújt, a megoldási lehetőségek kidolgozásában közreműködik.

attitűd:

- Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására.

autonómia és felelősség:

- Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.

Az oktatás tartalma:

Az óvodáztatás nemzetközi és hazai trendjeinek, valamint a hazai oktatási rendszer (ISCED 0 és 1) megismerése. A tankötelezettség és iskolaválasztás problémakörének, tények és problémák megismerése. Az óvoda és iskola helye a magyar köznevelés rendszerében. Az átmenet problémaköre és az óvoda és iskola szerepének megismerése az átmenet problémakörében. Az iskolakészültség főbb jellemzőinek megismerése óvodáskor végén. Módszerek és eljárások feltérképezése az iskolakészültség megállapítására. Új kihívások felismerése az iskolakezdés során és jó gyakorlatok felderítése az átmenet megsegítésére. A DIFER mérési-, és fejlesztési rendszere, mint híd az óvoda és általános iskola között. Az ÓNOAP és NAT összehasonlítása.

A számonkérés és értékelés rendszere: ötfokozatú gyakorlati jegy

Irodalom:

Kötelező irodalom:

1. 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről.
<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100190.tv>
2. Böddi Zsófia, Kerekes Valéria, Kovács Magdolna, Rádi Orsolya Márta, Svraka Bernadett, Vári Péter (2016). Jó gyakorlatok az óvoda– iskola átmenethez. Mindenki iskolája. Eötvös Loránd Tudományegyetem http://mindenkiiskolaja.elte.hu/wp-content/uploads/2019/09/j%C3%B3-gyakorlatok-az-%C3%B3voda-iskola-%C3%A1tmenethez_INTERA.pdf

3. Golyán Sz. (2017): A kisgyermekkorú intézményváltás hazai problémaköre (1. rész) Dunakavics 5(8), 5–16 http://dunakavics.uniduna.hu/Online_1709.pdf

Ajánlott irodalom:

1. Berényi, E. (2018). Szabad iskolaválasztás és szegregáció. In: *Fejes József Balázs és Szűcs Norbert (szerk.): Én vétkelem. Helyzetkép az oktatási szegregációról. Motiváció Oktatási Egyesület, Szeged*, 57-66. https://www.academia.edu/download/56565651/En-vetkem_online.pdf#page=57
2. Berényi, E., Berkovits, B.; Erőss, G. (2005). Iskolaválasztás az óvodában. *Educatio*. 4. pp. 805-824. https://folyoiratok.oh.gov.hu/sites/default/files/article_attachments/berenyie_0504.pdf
3. Fáyiné dr. Dombi Alice és Dr. Sztanáné dr. Babics Edit (2013). Pedagógus mesterség. Az óvoda-iskola átmenet kérdései. http://www.jgypk.hu/mentorhalo/tananyag/Pedagogus_mestersgV2/7_az_ovodaiskola_tmenet_krdsei.html
4. Józsa, K., & Hricsovinyi, J. (2011). A családi háttér szerepe az óvodaiskola átmenet szelekciós mechanizmusában. *Iskolakultúra*, 21(6-7), 12-29. <http://www.iskolakultura.hu/index.php/iskolakultura/article/download/21152/20942>
5. Molnár, Gy. (2015). Az óvoda és iskola feladatai az értelmi képességek fejlesztése terén. *Könyáné Tóth Mária és Molnár Csaba (szerk.): Tartalmi és szervezeti változások a köznevelésben. Suliszerviz Oktatási és Szakértői Iroda, Suliszerviz Pedagógiai Intézet, Debrecen*, 179-190. http://www.staff.u-szeged.hu/~gymolnar/KTM_2014_mgy.pdf
6. Nagy, J., & Józsa, K, J. Vidákovich, T. és Fazekasné, F. M. (2004): DIFER Programcsomag: Diagnosztikus fejlődésvizsgáló és kritériumorientált fejlesztő rendszer 4–8 évesek számára. *Mozaik Kiadó, Szeged*.
7. OFI (2009). Az óvoda és az iskola közötti átmenet problémáinak oldása <http://ofi.hu/az-ovoda-es-az-iskola-kozti-atmenet-problemainak-oldasa>

Az oktatás célja angolul:

The student should get to know the characteristics of the kindergarten and the primary-school education, recognize the difficulties of the transition between the two types of institutions for children. Students get to know some methods and programs that can help children have an easy transition. The student will be able to develop playful skill-building tasks that can help the transition in the everyday life of kindergarten/school..

knowledge:

- Familiar with fundamental documents in the field of kindergarten education, aware of the general objectives and tasks of kindergarten education, as well as the content and interconnections of activity forms.
- Recognizes the significance of early childhood as a developmental stage laying the foundation for individual life paths, personality development, and lifelong learning. Familiar with procedures supporting development and compensating for disadvantages.

skills:

- In partnership with child care facilities, families, service providers, professional services, other educational institutions, and stakeholders, establishes a relationship based on prejudice-free mutual respect and trust, collaborates, communicates professionally, comprehensibly, and credibly, and provides assistance in case of issues affecting children, contributing to the development of solutions.

attitude:

- Has a desire for multidimensional analysis and evaluation of the kindergarten education process, and, based on the results, reflects on and modifies future plans and activities.

autonomy and responsibility

- Has a desire for multidimensional analysis and evaluation of the kindergarten education process, and, based on the results, reflects on and modifies future plans and activities.

Az oktatás tartalma angolul:

Getting to know international and domestic trends in preschool education, and the characteristics of the domestic education system (ISCED 0 and 1). Getting to know the problems, facts and problems of compulsory education and school choice. The function of kindergarten and primary-school in the Hungarian public education system. Getting to know the problem area of the transition and the role of the kindergarten and school in the area of the transition problem. Getting to know the main characteristics of school readiness at the end of kindergarten. Mapping methods and procedures to determine school readiness. Recognizing new challenges of school-starting and discovering good practices to help the transition. DIFER's measurement and development system as a bridge between kindergarten and primary school. Comparison of ÓNOAP and NAT.

A számonkérés és értékelés rendszere angolul: Practice mark (five-point evaluation)

Idegen nyelven történő indítás esetén az adott idegen nyelvű irodalom: -

Tárgyleírás

Tárgy neve: Iskolai gyakorlat (átmenet) (Observation of Transition in Primary School)

Tárgyfelelős neve: Flick-Takács Nikolett

Tárgyfelelős tudományos fokozata: PhD

Tárgyfelelős MAB szerinti akkreditációs státusza: AT

Az oktatás célja: A specializációban megszerzett elméleti ismeretek gyakorlati relevanciájának megtapasztalása. Gyakorlati tapasztalatok szerzése az óvodai nevelés folyamán megvalósuló iskolakészültséget támogató óvodai és egyéb szakmai szolgáltatókkal kapcsolatban, illetve betekintés az általános iskola kezdő szakaszába.

tudás:

- Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.
- Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.

képesség:

- A gyermekintézmény partnereivel – család, bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, szakszolgáltatók, szakmai szolgáltatók, más köznevelési intézmények, fenntartó – előítélet-mentes, kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszer alakít ki, együttműködik, szakmai szituációkban szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, a gyermeket érintő problémák esetén segítséget nyújt, a megoldási lehetőségek kidolgozásában közreműködik.

attitűd:

- Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására.

autonómia és felelősség:

- Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.

Az oktatás tartalma:

A játéktevékenység gyermeki fejlődésben betöltött meghatározó szerepe. A gyermeki fejlődés és az óvodai nevelés szociokulturális beágyazottságának értelmezése, annak hatása a pedagógiai folyamatra. Az 5-7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiák és módszerek, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjai, lehetőségei. Az 5-7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok közötti összefüggések.

A számonkérés és értékelés rendszere: háromfokozatú gyakorlati jegy

Irodalom:

Kötelező irodalom:

1. 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről.
<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100190.tv>
2. Böddi Zsófia, Kerekes Valéria, Kovács Magdolna, Rádi Orsolya Márta, Svraka Bernadett, Vári Péter (2016). Jó gyakorlatok az óvoda–iskola átmenethez. Mindenki iskolája. Eötvös Loránd Tudományegyetem http://mindenkiiskolaja.elte.hu/wp-content/uploads/2019/09/j%C3%B3-gyakorlatok-az-%C3%B3voda-iskola-%C3%A1tmenethez_INTERA.pdf
3. Golyán Sz. (2017): A kisgyermekkorú intézményváltás hazai problémaköre (1. rész) Dunakavics 5(8), 5–16 http://dunakavics.uniduna.hu/Online_1709.pdf

Ajánlott irodalom:

1. Berényi, E. (2018). Szabad iskolaválasztás és szegregáció. In: *Fejes József Balázs és Szűcs Norbert (szerk.): Én véttem. Helyzetkép az oktatási szegregációról. Motiváció Oktatási Egyesület, Szeged*, 57-66. https://www.academia.edu/download/56565651/En-vetkem_online.pdf#page=57
2. Berényi, E., Berkovits, B.; Erőss, G. (2005). Iskolaválasztás az óvodában. *Educatio*. 4. pp. 805-824.
https://folyoiratok.oh.gov.hu/sites/default/files/article_attachments/berenyie_0504.pdf
3. Fáyiné dr. Dombi Alice és Dr. Sztanáné dr. Babics Edit (2013). *Pedagógus mesterség. Az óvoda-iskola átmenet kérdései*.
http://www.jgypk.hu/mentorhalo/tananyag/Pedagogus_mestersgV2/7_az_vodaiskola_tmenet_krdsei.html
4. Józsa, K., & Hricsovinyi, J. (2011). A családi háttér szerepe az óvodaiskola átmenet szelekciós mechanizmusában. *Iskolakultúra*, 21(6-7), 12-29.
<http://www.iskolakultura.hu/index.php/iskolakultura/article/download/21152/20942>
5. Molnár, Gy. (2015). Az óvoda és iskola feladatai az értelmi képességek fejlesztése terén. *Kónyáné Tóth Mária és Molnár Csaba (szerk.): Tartalmi és szervezeti változások a köznevelésben. Suliszerviz Oktatási és Szakértői Iroda, Suliszerviz Pedagógiai Intézet, Debrecen*, 179-190. http://www.staff.u-szeged.hu/~gymolnar/KTM_2014_mgy.pdf
6. Nagy, J., & Józsa, K, J. Vidákovich, T. és Fazekasné, F. M. (2004): DIFER Programcsomag: Diagnosztikus fejlődésvizsgáló és kritériumorientált fejlesztő rendszer 4–8 évesek számára. *Mozaik Kiadó, Szeged*.

7. OFI (2009). Az óvoda és az iskola közötti átmenet problémáinak oldása
<http://ofi.hu/az-ovoda-es-az-iskola-kozti-atmenet-problemainak-oldasa>

Az oktatás célja angolul:

Experiencing the practical relevance of the theoretical knowledge acquired in the specialization. Gaining practical experience in connection with kindergarten and other professional service providers that support school readiness in the course of preschool education, as well as insight into the beginning phase of elementary school.

knowledge:

- Familiar with fundamental documents in the field of kindergarten education, aware of the general objectives and tasks of kindergarten education, as well as the content and interconnections of activity forms.
- Recognizes the significance of early childhood as a developmental stage laying the foundation for individual life paths, personality development, and lifelong learning. Familiar with procedures supporting development and compensating for disadvantages.

skills:

- In partnership with child care facilities, families, service providers, professional services, other educational institutions, and stakeholders, establishes a relationship based on prejudice-free mutual respect and trust, collaborates, communicates professionally, comprehensibly, and credibly, and provides assistance in case of issues affecting children, contributing to the development of solutions.

attitude:

- Has a desire for multidimensional analysis and evaluation of the kindergarten education process, and, based on the results, reflects on and modifies future plans and activities.

autonomy and responsibility

- Has a desire for multidimensional analysis and evaluation of the kindergarten education process, and, based on the results, reflects on and modifies future plans and activities.

Az oktatás tartalma angolul:

The decisive role of playing in children's development. Interpretation of the sociocultural embeddedness of child development and preschool education, its impact on the pedagogical process. Differentiated strategies and methods for developing the personality of 5-7-year-old children, appropriate for age characteristics and individual development pace, aspects and possibilities of their selection and application. The connections between the spontaneous and planned environmental impact system that determines the development of 5-7 year old children, the direct and indirect education methods, and the learning processes realized in the activity forms of preschool education.

A számonkérés és értékelés rendszere angolul: Practice mark (three-point evaluation)

Idegen nyelven történő indítás esetén az adott idegen nyelvű irodalom: -

Tárgyleírás

Tárgy neve: Részképességek fejlesztése az óvoda-iskola átmenetben

Tárgyfelelős neve: Sándor Mónika

Tárgyfelelős tudományos fokozata: PhD

Tárgyfelelős MAB szerinti akkreditációs státusza: AT

Az oktatás célja:

A hallgatók elméleti ismeretei mellé gyakorlati szempontok felismertetése a részképességek témájában. A pedagógusi munkában hasznosítható, praktikus tapasztalatok biztosítása. Többszemponútú, differenciáltan gondolkodó problémamegoldási szemlélet közvetítése a hallgatók felé. A részképességek fejlesztését támogató pedagógiai módszerek megismertetése a hallgatókkal.

tudás:

- Rendelkezik a 3–7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű egészségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel.
- Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.
- Érti az összefüggést a 3–7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között.

képesség:

- A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.
- Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.
- Adaptív módon épít a 3–7 éves gyermekek eltérő személyiségére, előzetes tapasztalataira, tudására, kompetenciáira, életkori sajátosságaira.
- Támogatja a 3–7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakítását.

attitűd:

- Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.

autonómia és felelősség:

- Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

Az oktatás tartalma:

A részképességek jelentése, típusai. Ép fejlődésmenet és fejlesztés. A részképesség gyengeségek kialakulásának lehetséges okai és tüneti megnyilvánulásai. A pedagógiai diagnózis lehetséges eljárásai. A fejlesztés tervezése. A részképességek fejlesztésének játékba ágyazott módszerei a 3-7 éves korú gyermekeknél.

A számonkérés és értékelés rendszere: ötfokozatú gyakorlati jegy

Irodalom:

Kötelező irodalom:

1. Huba Judit (2011). Pszichomotoros fejlődés és fejlesztés. Budapest, Logopédiai Kiadó.
2. Gerebenné V.K., Reményi T. és Rosta K. (2021, szerk.): Szenzoros információfeldolgozás, mozgás, nyelvi képesség: a Frostig elven alapuló nevelési terápia elmélete és gyakorlata. Budapest, Gondolat Kiadó.
3. Szvatkó Anna (2002). Hiszen ez játék! - Szenzoros integrációs terápiák a fejlesztésben. In: Martonné Tamás Márta (szerk.): Fejlesztőpedagógia. Eötvös Kiadó. Budapest

Ajánlott irodalom:

1. [Kerekesi Judit és Majoros Zsolt \(2014, szerk.\): Órások. Egészségügyi alapellátók gyakorlatközpontú kézikönyve. Országos Tisztifőorvosi Hivatal.](#)
2. Lukács Józsefné (2019): Részképességek játékos fejlesztése az óvodában. Budapest, Flaccus Kiadó.

Az oktatás célja angolul:

To provide students with theoretical knowledge and practical insights on the topic of sub-skills. To provide practical experience that can be used in the work of teachers. To provide students with a multi-perspective, differentiated approach to problem solving. To introduce students to pedagogical methods that support the development of sub-skills.

knowledge:

- Possesses scientific and methodological knowledge to support the harmonious and comprehensive development of 3-7-year-old children, laying the foundation for their overall health development.
- Has basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics, regularities of the developmental processes of 3-7-year-old children, and the peculiarities of child learning.
- Understands the correlation between spontaneous and planned environmental impact, direct and indirect educational methods, and learning processes occurring in kindergarten education activities shaping the development of 3-7-year-old children.

skills:

- Determines and selects appropriate educational and developmental goals, tasks, and contents, capable of differentiated guidance, facilitation, analysis, and evaluation of the pedagogical process, considering the age characteristics and individual traits of 3-7-year-old children.
- Observes, maps, and records the characteristics of the personality and ability structure of 3-7-year-old children and the sociocultural determinants of the family environment, capable of monitoring the development of preschool children.

- Builds adaptively on the diverse personalities, previous experiences, knowledge, competencies, and age-specific characteristics of 3-7-year-old children.
- Supports the harmonious development of the personality of 3-7-year-old children, shaping the individual and age-specific physical, social, and cognitive abilities.

attitude:

- Committed to strategies, methods, and activities that facilitate the organization and expansion of experiences and knowledge of 3-7-year-old children and child groups.

autonomy and responsibility

- Characterized by a personality of impartiality, tolerance, social sensitivity, and a supportive attitude, with an inclusive and multicultural perspective. Strives to preserve and support cultural self-identity and facilitate integration into the child community.

Az oktatás tartalma angolul:

The meaning and types of sub-skills. Developmental maturity and development. Possible causes and symptomatic manifestations of the development of sub-skill weaknesses. Possible procedures for pedagogical diagnosis. Planning of development. Methods of development of sub-skills in children aged 3-7 years embedded in play.

A számonkérés és értékelés rendszere angolul: Practice mark (five-point evaluation)

Idegen nyelven történő indítás esetén az adott idegen nyelvű irodalom: -

Tárgyleírás

Tárgy neve: Korai intervenció (Early intervention)

Tárgyfelelős neve: Biró Rita Zsófia

Tárgyfelelős tudományos fokozata: doktorjelölt

Tárgyfelelős MAB szerinti akkreditációs státusza: AT

Az oktatás célja:

Korszerű tudományos elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkezzen a különböző szakterületekhez tartozó szakemberek együttműködése kapcsán. Meghatározott sérülésspecifikus csoportok esetében a továbbküldési, jelzési utakat ismerje a felismerés, diagnosztika, terápiás ellátás dimenziói mentén. Korszerű ismeretek tükrében tudják támogatni a családokat rendszerszemléletben gondolkozva.

tudás

- Alapvető ismeretei vannak a 3–7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.
- Ismeri a 3–7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.
- Rendelkezik az óvodai nevelés feladatainak ellátásához szükséges alapvető család- és gyermekvédelmi, gyermekjogi ismeretekkel, tájékozott a kora gyermekkori intervenció témakörében és a segítségnyújtás lehetőségeit illetően.
- Tájékozott a pedagógiai tanácsadás módszertanában.

képesség

- Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.
- A 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.
- Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.
- Adaptív módon épít a 3–7 éves gyermekek eltérő személyiségére, előzetes tapasztalataira, tudására, kompetenciáira, életkori sajátosságaira.
- Támogatja a 3–7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakítását.

attitűd

- Elkötelezett a 3–7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.
- Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására.
- Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

autonómia és felelősség

- Felelősséget vállal a rábízott 3–7 éves gyermekekért, a gyermekcsoportért, a nevelési intézményben végzett tevékenységéért.
- Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.
- Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.
- Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.

Az oktatás tartalma:

A kora gyermekkori intervenció ismeretkörét ismerje. Az ellátási jogosultsággal rendelkező csoportok gyanújeleit azonosítani tudja, jellemzőit ismerje fel a fogyatékosági típusok mentén. Ismerje az állapothoz tartozó különböző „gyermek utakat”. Kommunikáció a szülőkkel, szakemberekkel.

A számonkérés és értékelés rendszere: ötfokozatú gyakorlati jegy

Irodalom:

Kötelező irodalom:

1. Módszertani kézikönyv (2022) - Gyermekút
2. Kereki Judit(2018): Szakmai irányelv a rizikó újszülöttek utógondozásáról
3. Rác Andrea (szerk.)(2021): A gyermekvédelmi és a szociális szakellátásban elhelyezett fogyatékos vagy más okból speciális támogatást igénylő gyermekek ellátását feltáró kutatás – kutatási zárótanulmány

Ajánlott irodalom:

1. Kereki Judit (szerk) (2015): Kliensút Kalauz. Pátria Nyomda Zrt., Budapest. ISBN: 978-963-9795-73-0

2. Donska-Olszko, M., Sobolewska, E., Moraru, A., Szást, T-CS., Gál, J., Mate, V., Tichá, E., Fricová, M. (2019). Early Childhood intervention in Bulgaria, Hungary, Poland, Romania and Slovakia. A Situation Analysis based on the developmental Systems Model. Luxembourg: Eurlyaid.
3. Dunst, C. J. (2018). Procedures for Developing Evidence-Informed Performance Checklists for Improving Early Childhood Intervention Practices. In Dunst, C. J. (Ed.), Evidence-Informed Early Childhood Intervention Performance Checklists and Practice Guides. Asheville, North Carolina: Winterberry Press.
4. EADSNE (2010). Early childhood intervention. Progress and Developments 2005–2010. Odense: European Agency for Development in Special Needs Education. https://www.european-agency.org/sites/default/files/early-childhood-intervention-progress-and-developments_ECI-report-EN.pdf (Letöltés dátuma: 2019. 09. 06.)
5. Early Intervention Foundation (2018). Realising the Potential of Early Intervention. Early Intervention Foundation. <https://www.eif.org.uk/report/realising-the-potential-of-early-intervention> (Letöltés dátuma: 2019. 03. 01.)
6. Ferreira, M. J. (2018). Inclusive Early Childhood Education and the Role of Peer Interaction: Brazil and Finland in dialogue. Tampere: University of Tampere.

Az oktatás célja angolul

Have up-to-date scientific theoretical and practical knowledge of cooperation between professionals from different disciplines. Knowledge of referral and signalling pathways for defined injury-specific groups along the dimensions of recognition, diagnosis, therapeutic care. They can support families in a systems approach in the light of up-to-date knowledge.

knowledge

- Basic knowledge of the psychological and biological factors, characteristics and laws of maturation and development of children aged 3-7 years, and the specificities of children's learning. Awareness of the importance of early childhood as a developmental stage in the individual life course, its role in personal development and lifelong learning, and of the procedures for supporting development and compensating for disadvantage.
- Knowledge of differentiated strategies and methods for the development of the personality of the 3-7 year old child, of age-appropriate strategies and methods and of the criteria and possibilities for their selection and application.
- He/she has the basic knowledge of family and child protection and child law necessary for the performance of the tasks of pre-school education, and is well informed about early childhood intervention and the possibilities of providing assistance.
- Knowledge of pedagogical counselling methodology.

skills

- He/she applies his/her knowledge of pedagogy, psychology, social studies and methodology in the pedagogical practice of pre-school education in an adaptive way, taking into account the age characteristics of the child and the group of children, as well as the individual characteristics of the children.
- In the light of the age characteristics and individual characteristics of children aged 3 to 7 and the group of children, she determines and selects appropriate educational and developmental goals, tasks and content, and is able to manage and facilitate, analyse and evaluate the pedagogical process in a differentiated manner.
- Observes, maps and records the characteristics of the personality and ability structure of the 3-7 year-old child and the socio-cultural determinants of the family environment surrounding the child, and is able to monitor the development of the pre-school child.
- It can adaptively build on the different personalities, prior experiences, knowledge, competences and age-specific features of children aged 3-7.

- It promotes the harmonious development of the personality of the 3-7 year old child, the individual and life-cycle specific development of physical, social and intellectual skills.

attitude

- She is committed to choosing strategies, methods, activities and creating a supportive environment to organise and extend the experiences and knowledge of the 3-7 year old child and the group of children.
- She is interested in analysing and evaluating the pre-school education process from several angles and in reflecting on the results in order to rethink and modify future plans and activities.
- It is open to learning about and applying the latest national and international research findings in the field of education, methodological innovations and the opportunities offered by information and communication technologies.

autonomy and responsibility

- Responsible for the children in his/her care aged 3-7 years, for the group of children and for the activities of the educational institution.
- Responsible for the multifaceted and harmonious development of the personality of the pre-school child, for the creation of a personal and material environment necessary for healthy development and growth.
- It is responsible for the decisions it takes in planning the educational process and for the consequences of its pedagogical activities.
- He/she is responsible for establishing and maintaining professional partnerships.

Az oktatás tartalma angolul:

Knowledge of early childhood intervention. Be able to identify suspicious signs and recognise the characteristics of groups eligible for care along the disability types. Know the different 'child pathways' associated with the condition. Communicate with parents and professionals.

A számonkérés és értékelés rendszere angolul: Practice mark (five-point evaluation)

Idegen nyelven történő indítás esetén az adott idegen nyelvű irodalom: -

Tárgyleírás

Tárgy neve: Az átmenet és az anyanyelvi felkészültség

Tárgyfelelős neve: Dr. Daróczy Gabriella

Tárgyfelelős tudományos fokozata: PhD

Tárgyfelelős MAB szerinti akkreditációs státusza: AR

Az oktatás célja:

A hallgató ismerje meg az óvodai és az iskolai tanulási környezetek közötti különbségeket. Ismerje meg az iskolaérettség, az átmenet és a pedagógiai beavatkozás fogalmakat a nemzetközi és a hazai szakirodalom szerint. Ismerje meg az óvodai nevelés és az iskolai oktatás szabályozó dokumentumait. Ismerje meg az iskolai előrehaladás szempontjából kritikus elemi készségeket. Ismerje meg a gyermekek fejlettségét mérő különféle vizsgálati rendszereket. Ismerje meg a Nemzeti Alaptanterv Magyar Nyelv és Irodalom Kerettantervének 1-2. osztályra vonatkozó tartalmait az anyanyelvi képességek fejleszthetőségére és az adaptivitás idői ablakára tekintettel.

tudás

- Ismeri a 3 - 6 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket, a születést követő és az iskolába lépést közvetlenül megelőző három évnek a személyiség formálódásában és az élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött megalapozó szerepét.

- Ismeri az iskolaérettség – jelenség összetettségét, tisztában van a megítéléséhez szükséges viszonyfogalmakkal, valamint a kognitív és a nyelvi képességfejlesztés szorosan egymásra épülő természetével.
- Ismeri az óvoda–iskola átmenet és az iskolaérettség fogalmának meghatározásait a hazai és nemzetközi kutatói környezetben.

képesség

- A szakmai-tudományos kritériumokat érvényesítve választja meg a szakirodalmi könyvtári és digitális források körét, és munkájában azokat kreatív módon hasznosítja.
- A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni fejlődési, tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

attitűd

- Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.
- Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, szakmai megújulásra.
- Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására.

autonómia és felelősség

- Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.
- A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 3 - 6 éves gyerekek fejlődéséért, az óvoda – iskola átmenet folyamatának a megkönnyítéséért, a gyermekek kulcskompetenciáinak hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

Az oktatás tartalma:

Az iskolaérettség – jelenség tartalmi körülírása a különféle óvodai tevékenységi formákban. Az iskolaérettség, az átmenet és a pedagógiai beavatkozás fogalmait a nemzetközi és a hazai szakirodalom szerint. A nyelvi érettség az átmenet helyzetében - nyelvi szempontú iskolaérettség A kognitív és nyelvi képességfejlesztés kapcsolata. A nyelvi hátrányos helyzet – típusai, tünetei, fejlesztő játékhelyzetek a nyelvi hátrány felszámolására. Az iskolai írás-olvasás tevékenység megalapozása óvodai nyelvi fejlesztő munkával. A beszédértés fejlettsége az átmenet szempontjából; fejleszthetősége. A beszédprodukciónak fejlesztésének helye, szerepe az átmenet szempontjából.

A számonkérés és értékelés rendszere: ötfokozatú gyakorlati jegy

Kötelező irodalom:

1. 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
2. Nemzeti Alaptanterv - 110/2012. (VI. 4.) Kormány rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról.
3. Magyar Nyelv és Irodalom Kerettanterv
4. Fazekasné Fenyvesi Margit: Beszédhanghallás fejlesztése óvodában, iskolában. Nikol Kiadó, 2021.
5. Gósy Mária: Beszédszlelés és beszédmegértés fejlesztése. Óvodásoknak. Nikol Kiadó, 2009.

Ajánlott irodalom:

1. Dankó Ervinné: Nyelvi-kommunikációs nevelés az óvodában. Flaccus Kiadó, 2016.

Az oktatás célja angolul:

The student should learn about the differences between kindergarten and school learning environments. Learn the concepts of school maturity, transition and pedagogical intervention according to international and domestic literature. Get to know the regulatory documents for preschool education and school education. Learn about needed elementary critical skills to school. Learn about the different testing systems for measuring children's development.

knowledge

- Knowledge of the scientific theories underlying the development of the personality of children aged 3-6, the role of the first six years of schooling in shaping the personality and preparing for lifelong learning.
- Knowledge of language and cognitive abilities of children aged 3-6 and methods of their development.

skills

- Selects and makes creative use of library and digital resources in his/her work, applying professional-scientific criteria.
- Based on knowledge of the specific features of learning, they are able to plan and implement objectives, content, activities, processes and individual learning paths, taking into account the specificities of the age group concerned.

attitude

- Requires self-reflection, analysis, and evaluation of the educational process and of their own activities from several points of view.
- Demands for continuous self-development and professional renewal.
- Is open to new theories and practices related to his/her work and to the possibilities offered by the digital learning environment.

autonomy and responsibility

- Takes responsibility for creating a harmonious and supportive atmosphere in his/her institution.
- In the areas within her/his competence, she/he takes responsibility for the development of children aged 3 to 6 years, for the effective establishment and development of their key competences.

Az oktatás tartalma angolul:

Description of the school maturity phenomenon in the various forms of kindergarten activities. Concepts of school maturity, transition and pedagogical intervention according to international and domestic literature. School maturity from a linguistic perspective. The relationship between cognitive and language skill development. Language disadvantage – types, symptoms, developmental playing situations to eliminate language disadvantage. The foundation(?) of school reading and writing activities with kindergarten language developmental work.

A számonkérés és értékelés rendszere angolul: Practice mark (five-point evaluation)

Idegen nyelven történő indítás esetén az adott idegen nyelvű irodalom: -

Tárgyleírás

Tárgy neve: Gyermekvédelem (Child Protection)

Tárgyfelelős neve: Böddi Zsófia Dr.

Tárgyfelelős tudományos fokozata: PhD

Tárgyfelelős MAB szerinti akkreditációs státusza: AT

Az oktatás célja:

Ismeretet adjon az óvodai nevelés feladatainak ellátásához szükséges alapvető család- és gyermekvédelmi, gyermekjogi ismeretek, a kora gyermekkori intervenció témaköre és a segítségnyújtás lehetőségeinek területén. Áttekinti a gyermekvédelem rendszerét. Elmélyíti a hallgató inkluzív szemléletét. Képesé tegye a hallgatót felismeri a gyermekvédelmi eseteket.

tudás:

- Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a fejlődést és hátránykompenzálást támogató eljárásokkal.
- Értelmezni tudja a gyermeki fejlődés szociokulturális beágyazottságát és annak hatását a pedagógiai folyamatra. Tisztában van a hátrányos helyzet komponenseivel és determinánsaival.
- Tájékozott az integráció és inklúzió kérdéskörében.

- Rendelkezik az óvodai nevelés feladatainak ellátásához szükséges alapvető család- és gyermekvédelmi, gyermekjogi ismeretekkel, tájékozott a kora gyermekkori intervenció témakörében és a segítségnyújtás lehetőségeit illetően.

képesség:

- Képes az óvodáskorú gyermekek integrált, inkluzív nevelésének szakszerű támogatására.
- A gyermekintézmény partnereivel – család, bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, szakszolgálatok, szakmai szolgáltatók, más köznevelési intézmények, fenntartó – előítélet-mentes, kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszer alakít ki, együttműködik, szakmai szituációkban szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, a gyermeket érintő problémák esetén segítséget nyújt, a megoldási lehetőségek kidolgozásában közreműködik.
- Felismeri a gyermekvédelmi eseteket.

attitűd:

- Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik.

autonómia és felelősség:

- Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.
- A gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaként felelősen működik közre.

Az oktatás tartalma:

A gyermekek jogai. A gyermekvédelemhez kapcsolódó alapfogalmak. A gyermekvédelem rendszere. A gyermekvédelmi jelzőrendszer, az óvodapedagógus szerepe a jelzőrendszerben. Gyermekvédelmi esetek elemzése

A számonkérés és értékelés rendszere: ötfokozatú gyakorlati jegy

Irodalom:

Kötelező irodalom:

1. ENSZ Gyermekjogi Egyezmény
2. 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
3. Herczog Mária (2011): A gyermekvédelem nagy kézikönyve, Complex kiadó, Meritum sorozat, ISBN: 9789632950860
4. Hegedűs, Judit (2014). Gyermekvédelem az iskolában.
http://real.mtak.hu/16633/7/gyermekvedelem_az_iskolaban.pdf

Az oktatás célja angolul:

To provide knowledge in the fields of basic family and child protection, rights of children, the topic of early childhood intervention and the possibilities of support needed to fulfill the aims of preschool education. To review the child protection system. To deepen students' inclusive attitudes. To enable students to recognize situations when social services or child protection is needed..

knowledge:

- The student is aware of the crucial role of early childhood in development, also know procedures to support development and compensation of disadvantages.
- The student understands the importance of sociocultural environment in development, and its effects.

- Knows the components and determinants of disadvantaged situation.
- Basic knowledge regarding inclusion.
- The students has knowledge regarding the legal background of child protection and also has an insight to early intervention and providing help.

skills:

- The student is able to support children in inclusive settings.
- The student can cooperate with the members of different institutions supporting children, and can build respectful and cooperative relationship with members of those while working as a team member.
- The student is able to realize when situations emerge that can be connected to child protection.

attitude:

- The student has no prejudices, but has a tolerant, socially sensitive, helpful personality, also has an inclusive, multicultural attitude.

autonomy and responsibility

- The student works with responsibility while cooperating with different institutions.
- The student works with responsibility as the member of the “child protective signal system”.

Az oktatás tartalma angolul:

Rights of children. Concepts and terminology of child protection. The system of child protection. The system of child protection The “signal system” of child protection, the role of preschool teachers. Case studied in connection with child protection

A számonkérés és értékelés rendszere angolul: Practice mark (five-point evaluation)

Idegen nyelven történő indítás esetén az adott idegen nyelvű irodalom: -